
ERMENİ ARAŞTIRMALARI DERGİSİNİN 76. SAYISI YAYINLANDI

13.11.2024

Ermeni Araştırmaları dergisinin 76. sayısında bir başyazı, dört araştırma makalesi ve bir çeviri makalesi bulunmaktadır.

Olaylar ve Yorumlar başlıklı editoryal yazıda Alev Kılıç Haziran-Ekim 2024 tarihleri arasında Ermenistandaki iç gelişmeler, dış dinamikler, Azerbaycan ile barış anlaşması sürecindeki gelişmeler ile Türkiye Ermenistan arasındaki ilişkiler ve normalleşme sürecinin seyri vb. konuları ele almaktadır. Nikol Paşinyan yönetimi iç politikada; diasporanın radikal-militan kanadının, eski yönetimden yana dış güçlerin ve Kilisenin desteğine sahip aşırı ve yıkıcı bir muhalefet karşısında geri adımlar atmak, bazı ifadelerini tevil etmek durumunda kalmıştır. Paşinyan'ın anayasa değişikliği konusundaki yaklaşımı önemli bir gösterge olmuştur. Türkiye ile ilişkilerde başlayan normalleşme süreci olumlu seyrini sürdürmüş, dönem içinde üst düzey temaslarda ve karşılıklı iletişimdeki artış karşılıklı yumuşamanın göstergesi olmuştur. Diğer yandan, Ermenistan'ın Türkiye karşıtlığı bilinen veya Türkiye ile ilişkileri gerginleşen ülkelere yaklaşma ve karşı denge kurma girişimleri de devamlılık göstermiştir. İlaveten, Ermenistan'ın Türkiye'ye karşı kemikleşmiş tutuma sahip veya Türkiye ile konjonktürel anlaşmazlıkları bulunan ülkeler ile olan beraber hareket etme girişimleri aralıksız devam etmiştir.

76. sayımızda yer alan ilk araştırma makalesi Fatma Jale Gül Çoruk'un Görsel Metin Analizi: ABD'de Basılan ve Ermeni İddialarını Konu Alan Kitap Kapakları (1896-2023) başlıklı çalışmasıdır. Çoruk makalesinde ABD'de basılmış Ermeni iddialarını ele alan kitapların kapaklarına dair görsel metin analizi çalışması yapmıştır. Kapaklarda yer alan metin ve görsellerin düz ve yananamları irdelenerek, kapaklarda verilmek istenen mesajlara dair analizlere yer verilmiştir. Çalışmada konu ile ilgili en çarpıcı örnekler incelenerek amaçlı bir örnekleme yapılmıştır. Kitap kapaklarının incelenmesinde Roland Barthes'in gösterge bilimsel analiz yöntemi kullanılmıştır.

İkinci makale Doğanay Eryılmaz'ın Ermeni Kimliğinde Hristiyanlık, Alfabe ve Tarih Yazıcılığının Belirleyici Rolü başlıklı makalesidir. Eryılmaz bu çalışmada Ermenilerin pagan dininden çıkıp Hristiyanlığı benimsemeleri ve kimlik yaratma çabası içine girmeleri sonucunda Ermeni alfabesinin oluşturulması ve bu yolla Ermeniler açısından dinsel ve dilsel özerkliğin sağlanması konusunu ele almıştır. Hristiyanlığı benimsemek Ermenileri bir din çatısı altında birleştirerek asimilasyon tehdidine karşı korumuş, alfabenin oluşturulması bu dini Ermenileştirmenin yanı sıra Ermeni halkına bir edebiyat vermiş, Movses Khorenatsin'in Ermeni Tarihi adlı kitabı ise onlara çok eski zamanlara dayanan tarihsel bir geçmiş vererek kimliklerini yaratmıştır.

76 sayının üçüncü makalesi Cem Karakılıç'ın Osmanlı-Türk Tarihi Araştırmalarında Özgün Bir Kaynak: Ermenice Salnameler adlı çalışmasıdır. Karakılıç çalışmada Osmanlı Devleti ve Türkiye Cumhuriyeti döneminde yayınlanan Ermenice salnameleri Osmanlı-Türk tarihçiliği bağlamında

incelemiştir. Çalışma iki bölüm halinde formüle edilmiştir. Birinci bölümde Osmanlı Ermenilerinin yayın hayatına odaklanarak panoramik bir çerçeve çizilmiş; ikinci bölümde ise Osmanlı ve Cumhuriyet döneminde yayınlanan Ermenice salname, almanak ve takvimler tanıtılıp bu kaynakların Osmanlı-Türk tarihi araştırmaları açısından önemi üzerinde durulmuştur.

Dördüncü araştırma makalesi Fulya Aktaşın Sevk ve İskân Sürecinde Balyada Ermeniler adlı çalışmasıdır. Aktaş çalışmasında, Sevk ve İskân Kanunu ile Balya kazasına yerleştirilen ve büyük bir kısmı bölgede geçici bir süre ikamet eden Ermeni nüfusunun, geçici ikametlerinin bölgedeki sosyal, demografik ve ekonomik faaliyetler üzerindeki etkisini incelemiştir. Aktaş ayrıca çalışmasında, Osmanlı Devletinin Ermeni politikalarının bölgesel yansımalarını ve bölgenin kültürel geçmişini anlamaya yönelik bilgilere de yer vermiştir.

Sayımızda bir adet çeviri makalesi bulunmaktadır. Nicholas Adontz tarafından kaleme alınan Role of the Armenians in Byzantine Science adlı çalışma Engin Öztürk tarafından İngilizceden Türkçeye Bizans Biliminde Ermenilerin Rolü başlığıyla tercüme edilmiştir.

[76. sayıya erişmek için tıklayınız](#)

Kaynak/Source: